

**AVUI
RECOMANEM
MÚSICA**

Mr. Big, Razzmatazz, 20.45 h

La formació de Los Angeles s'acomia dels escenaris en una gira protagonitzada per *Lean into it*, l'àlbum que els va llançar a la fama ara fa 33 anys, amb Eric Martin, Paul Gilbert, Billy Sheehan i Nick D'Virgilio reemplaçant a la bateria el difunt Pat Torpey.

Més informació a: www.lavanguardia.com/cultura

Prescriptor pioner

L'expresident dels Estats Units Barack Obama -a la imatge, comprant en una llibreria amb les

seves filles- va començar el mandat recomanant pel·lícules, cançons i llibres. Moltes editorials ho recorden a les faixes

L'aparador perfecte

Les xarxes, especialment Instagram i TikTok, s'han convertit en un lloc clau (i

gratuit) perquè usuaris -siguin o no "celebrities"- comparteixin les seves lectures favorites

per a un llibre de 1.000 pàgines que ja té nou anys. A més de les celebritats, TikTok té molt a veure amb aquestes 23 edicions, ja que promou el factor rept: "Qui és capaç de llegir en menys temps?", assenyalava Maria Fasce, directora literària de Lumen, Alfaguara i Reservoir Books.

A Llibros del Asteroide expliquen un altre cas. "L'aleshores ministre d'Afers Exteriors en funcions, García-Margallo, va ser fotografiat llegint *A sangre y fuego*, de Chaves Nogales, a la constitució del Congrés. Va ser molt comentat i aquell mateix mes les vendes del llibre van pujar". Però si algú va donar certa enti-

tat a això que els famosos recomanessin cultura, aquest va ser Barack Obama. Durant el seu mandat com a president dels EUA, va començar a elaborar llistes de les seves pel·lícules, cançons i llibres favorits, cosa que va provocar que moltes editorials el citessin a les faixes. Una tradició que continua avui, perquè al desembre va fer públics els seus descobriments, entre els quals destaca *Maniac*, la novel·la de Benjamin Labatut sobre els límits del pensament i els deliris de la raó, i *El pacto del agua*, d'Abraham Verghese, que va descobrir quan va ser inclòs per la presentadora Oprah Winfrey -una altra prescriptora- al seu club de lectura.

Sara Carbonero també comparteix lectures. L'última, *Carta d'una desconeguda*, de Stefan Zweig. "Dues hores de tren que han passat volant gràcies a aquest llibre". Un altre televisiu molt lector és Kiko Matamoros, que va reconèixer en *prime time* que *Ordesa*, de Manuel Vilas, el va ajudar a recuperar l'instint paternal. Poc després, les vendes es van disparar a Amazon.

En l'àmbit juvenil, Nocturna destaca l'empenta que Emma Watson va donar a *Cartas de amor a los muertos*, d'Ava Dellaira. "El va recomanar al seu club de lectura. Ho vam posar a la coberta i ja té més de set edicions". No és l'única que compta amb un club propi, perquè s'hi afegeixen Emma Roberts, Sarah Jessica Parker, Bill Gates i Reese Witherspoon, que ha portat a la pantalla gran algunes de les seves lectures predilectes, com *La noia salvatge*, d'Owens. ●

Cims emboirats

Màrius Serra

Cristina Masanés ha publicat textos notables, entre els quals un llibre sobre la figura de la dona que va fer perdre el cap (i la vida) a l'amic de Picasso Carles Casagemas: *Germaine Gargallo* (Llibres del Segle, 2014). Ara publica una petita joia sobre el dolorós procés de desverbalització que una embòlia va provocar en el cervell del seu pare. La manca d'irrigació d'una zona minúscula però fonamental de l'hemisferi esquerre provoca una incapacitat absoluta d'anomenar les coses i les persones, però la resta de capacitats cognitives queden indemnes perquè depenen d'altres zones del còrtex cerebral. El pacient no té problemes de mobilitat ni de comprensió, però no troba els noms de les coses i, doncs, comprova amb impotència que no es pot expressar.

Quan l'escriptora decideix preservar la memòria dels últims temps del seu pare a través de l'escriptura s'enfronta a un repte majúscul: donar paraula a qui no en tenia. Es demana: "Com esquivar la impostura? Com evitar adjudicar una veu que no va ser?". I se'n surt apel·lant a l'afició muntanyenca del seu pare, associant cadascun dels onze capítols de la seva crònica, delicada i punyent, a un dels cims que havia coronat, del Pic Carlit a l'Aneto, passant pel Cavall Bernat, la Cresta de Cabriols o la Pica d'Estats. Cadascuna d'aquestes ascensions conté el periple mèdic i vital del damnificat per l'anòmia, amb moments tan emocionants com surrealistes, com quan la família constata que, mentre és incapaç d'articular sons tan bàsics com pa, gos o casa, reconeix amb entusiasme topònims tan exòtics com Samarcanda, Kazakhstan, Jungfrau, Zermatt... Els queda clar que l'aprenentatge de la llengua pròpia mobilitza zones cerebrals diferents de les que s'activen quan aprenem llengües en edat adulta, però

Cristina Masanés s'enfronta al repte de donar paraula a qui la va perdre per anòmia

cap neuròleg no els en sap donar raó. Menys encara quan aconsegueix articular una paraula inventada que esdevindrà emblemàtica: marxarons. *Marxarons* (L'Avenç, 2024) és un llibre amorós on no hi sobra ni hi falta res. La duresa de posar en paraules la desverbalització d'un ésser estimat queda matisada per la banda sonora familiar que imaginem al voltant del pare sobtadament emmudit. L'acompanyen tothora pels cims i les valls del seu involuntari silenci però no el sobreprotegeixen. Li posen tres paperets a les butxaques amb els tres missatges que li calen per poder anar sol al centre: el nom de la parada de bus on ha de baixar, el de la parada per tornar a casa i un pel bar, que diu: "Un cafè, si us plau". Al cap d'uns dies, n'han d'afegir un altre: "Aquest senyor ha tingut una embòlia cerebral i ha perdut el llenguatge, però raona perfectament i té totes les seves capacitats mentals. Gràcies". En l'el·lipsi de les paraules que han suscitat aquest darrer missatge rau la potència formidable de *Marxarons*.

POOL / GETTY

les xarxes. Són molts els que han retocat la imatge que va pujar la vocalista per posar la portada del llibre que més els convé. Fins i tot la Fira del Llibre de Guadalajara, a Mèxic, la va fer servir el dia de la poesia per recomanar el volum *Poesia reunida*, de Coral Bracho. Malgrat la seva repercussió, és aviat per saber si les vendes del llibre en espanyol s'han disparat o no. "No hi ha una manera tangible per mesurar quant influeix una cosa així", reconeix el seu editor, Manuel Mardones, des de Neo Person, que celebra que la cantant s'hagi fixat en una editorial petita.

Lumen sí que va notar "un pic de vendes considerable" quan Dua Lipa va recomanar *Tan poca vida*, de Hanya Yanagihara, una història que recorre tres dècades d'amistat masculina. "El llibre funcionava bé, però va acabar de ser una revolució després d'aquesta publicació. Encara continua tenint èxit, una cosa anodina